

Preek - Paasmorgen

Zondag 1 april 2018, 10.00 uur

Voorganger: ds. Bert de Wit

Lezing van het Evangelie: Johannes 20:1-5, 11-18 (BGT)

Lezing uit het Oude Testament: Genesis 2:4b-25 (NBV)

Gemeente van de levende Heer, Jezus Christus,

En toch blijft het lastig: Pasen op 1 april. Stel je voor dat het tóch een 1 aprilgrap is... Zo gek is die gedachte niet, want Matteüs dacht daar ook al aan. In het Evangelie volgens Matteüs wordt verteld, dat de priesters en Farizeeërs daar bang voor waren. Zij waren bang dat de leerlingen van Jezus 's nachts zijn lichaam uit het graf zouden halen en dan overal zouden rondbazuinen dat hij was opgestaan uit de dood. Daarom vroegen ze aan Pilatus om bewaking bij het graf. (Wij hebben dit verhaal vanmorgen bij het ochtendgebed gelezen.) En toen het graf leeg bleek te zijn, hebben de priesters en Farizeeërs hun verhaal de wereld in geholpen.

Nou is hún verhaal, volgens Matteüs, een leugen. 'Tot op de dag van vandaag zijn er mensen die het geloven', schrijft Matteüs. De waarheid is dat Jezus uit de dood is verrezen. Maar volgens de priesters en Farizeeërs was dát verhaal juist nepnieuws. Het graf is leeg – daar zijn ze het over eens – de steen is weg. Maar wat is daar gebeurd? Er zijn twee verhalen in omloop, welke moeten wij geloven?

Wij zitten hier omdat wij dat eerste verhaal geloven – neem ik aan. Wij zijn in de kerk: wij vieren Pasen! Maar stel je voor dat we toch voor de gek worden gehouden... Stel dat op een dag zal blijken dat wij hebben geloofd in *fakenews*.

Dan voel je je toch knap belazerd!

Dan gaan mensen al 2000 jaar op deze dag naar de kerk, omdat de zondag de dag van de opstanding is, terwijl dat verhaal niet klopt. En dan gaan wij misschien al ons leven lang op zondag naar de kerk – voor de grap!

En om het nog lastiger te maken: er zijn twee verklaringen voor het feit dat het graf van Jezus leeg was. De ene is: 'De Heer is waarlijk opgestaan!' En de andere: 'Zijn lichaam is weggehaald door zijn leerlingen'. Als je logisch nadenkt - welke verklaring is dan het meest waarschijnlijk? Wat zou jij denken als het graf van je ouders ineens leeg was? Dat ze waarschijnlijk uit de dood zijn opgestaan? Of ga je dan als de bliksem naar de gemeente, of de graven opruimingsdienst of zo, om verhaal te halen: 'Wat is hier gaande?'

Die opstanding uit de dood is niet logisch. Het is niet de meest plausibele verklaring. Dus, hoe zit dat?

Nou verwacht u misschien van mij dat ik nu ga vertellen wat de waarheid is. Worden wij voor de gek gehouden, of niet? Wat is het ware verhaal?

Maar dat ga ik niet doen, want ik kán het niet uitleggen. Ik kan alleen eerlijk zijn.

En als ik eerlijk ben – ook ten opzichte van mijzelf – dan moet ik zeggen, dat wij niet voor de gek gehouden wórdten maar dat wij onszelf voor de gek houden. Wij houden onszelf voor de gek als wij denken dat wij íets van God kunnen begrijpen. En het is iets van God, dat Jezus is opgestaan uit de dood. Het feit dat wij leven is al iets van God. En zelfs 'iets van God' is voor ons teveel om te bevatten. Zelfs dat 'iets' begrijpen wij niet.

Wij hebben moeite met het verhaal van de opstanding uit de dood, omdat wij niet begrijpen dat iemand uit de dood kan opstaan. Wij kunnen dat niet bevatten met ons schoolse verstand. En als wij iets niet begrijpen hebben we de neiging om te denken dat we voor de gek worden gehouden. Behalve soms.

Een poosje terug zat ik laat op de avond te kijken naar een film over zombies. Eén van onze kinderen keek gelukkig mee. Want anders had ik hem waarschijnlijk afgezet. En dan zou ik iets hebben gemist.

Volgens de krant was het een 'komische horrorfilm'. Lachen met zombies – wat moet je je daar bij voorstellen? Als ik naar zombiefilms kijk dan voel ik me altijd belazerd. Daarom kijk ik nooit. Het begint al bij het begrip 'zombie'. Een zombie is volgens de deskundigen 'een levende dode'. 'Een levende dode'- ...dan ben ik al afgehaakt.

Er zijn mensen die afhaken bij het verhaal van Pasen, maar die iedere dag met hun volle verstand naar zombiefilms kijken. Volgens mijn zoon kan dat best. Want die mensen geloven niet in zombies, maar ze begrijpen ze wel. Ze geloven niet dat zombies bestaan, maar ze weten er alles van. En dat snap ik dan weer niet.

Maar goed, wij keken samen naar die film. Ik kreeg af en toe wat uitleg van mijn zoon, om het een beetje te kunnen volgen. Zo kwam ik er achter dat zombies zich in leven houden – ze zijn dood, maar ze houden zich in leven! – door levende mensen op te eten. De levende doden eten levende levenden om in leven te blijven. Als die levende levenden worden gebeten door een levende dode, dan worden ze ook een levende dode en willen ze ook levende levenden opeten. Dat maakte het voor mij al een stuk duidelijker.

Ik zal de film niet helemaal na vertellen, maar er gebeurde iets wat voor zombiefilms volstrekt abnormaal is. Een jonge, mannelijke zombie werd namelijk verliefd op een levend meisje. En het meisje werd van de weeromstuit verliefd op de zombie. Waarop – tot zijn grote ontsteltenis en tot verrassing van de kijker – het hart van de zombie begon te kloppen.

Dat klopt niet! Dat wist ik ook niet, maar het hart van een zombie klopt niet. Op zich klopt dat wel, want een zombie is dood. Maar goed, dat hart begon te kloppen en de zombie begon te leven. Hij veranderde, van een levende dode in een levende levende.

De titel van die film was *Warm bodies* – 'warme lichamen'. Het was de warmte van de liefde die de dode tot leven wekte. Een leuke horrorfilm voor de paasdagen! (1 april!)

Laten we het ook nog even hebben over de Bijbel.

We hebben het verhaal uit Genesis gelezen, over de schepping van de mens. De schepping van de mens duurt een heel hoofdstuk. Het begint met dat God de mens vormde uit de aarde. De mens werd uit de klei getrokken, zogezegd, en God blies hem levensadem in. Maar dat is nog niet het hele verhaal. De mens was nog maar een aardmannetje. Een soort zombie – misschien wel. Of een 'golem' – zoals ze in een Joodse legende worden genoemd. De mens was nog niet af.

Eerst kreeg de mens een plaats om te leven. Een tuin in het midden van de wereld. Dan krijgt de mens een taak en een verantwoordelijkheid. Hij moet de aarde bewerken en bewaren. En hij mag van de ene boom wél eten en van de andere niet. De mens krijgt een wil. Maar nog voelt hij zich maar een half mens.

'Het is ook niet goed dat de mens alléén is', dacht God. 'Ik zal zorgen dat hij gezelschap krijgt'. En God vormde uit de aarde alle in het wild levende dieren en vogels, en Hij bracht die bij de mens, zodat die ze namen kon geven. Eindelijk kreeg de mens iets te zeggen. Het was nog wel eenrichtingsverkeer, maar zijn stem klonk.

Toch was de mens was nog niet volmaakt. Hij voelde zich nog steeds alleen.

Toen liet God de mens in een diepe slaap vallen. Het leek wel een narcose. Terwijl hij sliep verwijderde God een rib uit het lijf van de mens. Uit die rib vormde God een medemens – een vrouw!

Dat was precies wat de mens nodig had! Toen werd die mens pas echt wakker. Toen hij háár zag kwam hij pas echt tot leven.

'Eindelijk iemand zoals ik!' riep hij uit. 'Mijn eigen vlees en bloed!'

Eindelijk iemand die wat terug zei, die hem begreep en in wie hij zichzelf kon herkennen.

Eindelijk een mens om van te houden!

Het is net als in die zombiefilm: het is de liefde die een mens tot mens maakt. Mensen hebben liefde nodig om te kunnen leven. Zonder liefde ben je een levende dode.

God heeft de mens met liefde geschapen. Hij schiep de mens uit dode aarde. Uit het stof, waartoe de mens zal wederkeren. Misschien duurt die schepping een mensenleven lang. Maar dan heb je ook wat.

Dan b en je ook wat. Want God maakt je met liefde tot mens. Je bent een geliefde mens.

Wij kunnen het verhaal van Genesis herkennen in het paasverhaal van Johannes. Daarin gebeurt in feite hetzelfde. Alleen zien we het vanuit het perspectief van de vrouw. Eva wordt in het Evangelie Maria. Wij kijken door de ogen van Maria en wij voelen wat zij voelt. Maria voelt zich alleen, en dat is niet goed.

Jezus is de mens die in een diepe slaap verzonken is. Bij de eerste mens werd een rib uit zijn lijf weggehaald. Jezus werd uit het leven van Maria weggehaald. Hij is zelfs twee keer weggehaald. Hij is weggehaald door de dood. En ze hebben zijn lichaam weggehaald, denkt zij.

Wankelend als een levende dode loopt Maria door de graftuin. Zij weet niet meer waar zij hem moet zoeken.

Maar dan wordt zij gevonden. Dan is er iemand die haar naam noemt: 'Maria'.

De eerste mens noemde de dieren bij hun namen. Maria wordt weer mens als Jezus haar naam noemt. Weer is het de liefde die mensen tot leven wekt.

Jezus leeft in de liefde die hij geeft. Liefde die sterk is als de dood.

Maria leeft op door de liefde van de Heer. Zij voelt zich l even – als nooit tevoren.

Een levende levende, dankzij de liefde van de levende Heer.

Of zou het toch een slechte 1 aprilgrap kunnen zijn?

Voel je je nu toch belazerd? - Dat zou kunnen.

Want het blijft zo dat die andere verklaring van het lege graf – dat ze zijn lichaam hebben weggehaald – het meest voor de hand liggend is. Maria dacht het ook. Het is geloofwaardiger dan het opstandingsverhaal, zou je kunnen denken.

Maar dat geloof ik niet.

Dat slepen met een dood lichaam is, wat mij betreft, net zoiets als zombies: ik begrijp het wel, maar ik geloof er niet in. Waar ik wel in geloof is iets dat ik in alle verhalen herken.

Ik geloof in de liefde.

Ik geloof in liefde die nooit zal vergaan.

Ik geloof dat de toekomst is aan de liefde.

Want God is liefde en Jezus is zijn Zoon.

Het is 1 april: Gods dag is aangebroken.

Nu 'is het tevergeefs niet meer / te bloeien en te minnen'.

Amen.